







1707246  
8.  
5.

DISPUTATIO IURIS CIVILIS ET PUBLICAE  
DE  
APPELLATIONIBVS  
IN CAUSIS  
NON APPELLABILIBVS,

NOSTRIS:

Von Appellationen in Sachen, da sonst keine Appella-  
tion Statt findet, sowol vor Kayserl. Cammer,  
als auch andern geist- und weltlichen Gerichten.

QVAM

PRAESIDE

DN. CHRIST. WILDVOGELIO,

ICTO CELEBERRIMO IN ACADEMIA IENENSI, ATQVE  
CONSIL. SAXO-ISENACENSI INTIMO,

PRO DOCTORIS GRADV

MORE MAIORVM CAPESSENDO,

PUBLICAE ERVDITORVM DISQVITIONE

D. X. FEBR. M DCC VII.

SVEVICIT

IO. GEORGIVS HASELHVHN,

ILLVSTRIS. S. R. I. COM. DE RONOV ET BIBERSTEIN CONSIL.  
POSTEA CONSIL. AVL. SAX. ISENACENSIS.

NVNC, OB MATERIAE IN PRAXI FORI FREQVENTIAM, RECUSA.

IENAE,

PROSTAT APVD I. B. HELLERVM, 1755.



UNIVERSITÄT SACHSEN-ANHALT

APPELLATIONIBVS

IN CAUSIS

NON APPELLABILIBVS.

Don't understand it either, to justify their appeal.  
The court has found in favour of the appellant.  
The court has found in favour of the appellant.  
The court has found in favour of the appellant.

IN CHRISTI WILDOGENIO

AD CAUSAS IN ACADEMIA HEBERAE ADOBE

AD CAUSAS IN ACADEMIA HEBERAE ADOBE

AD CAUSAS IN ACADEMIA HEBERAE ADOBE

AD CAUSAS IN ACADEMIA HEBERAE ADOBE

AD CAUSAS IN ACADEMIA HEBERAE ADOBE

AD CAUSAS IN ACADEMIA HEBERAE ADOBE

AD CAUSAS IN ACADEMIA HEBERAE ADOBE

AD CAUSAS IN ACADEMIA HEBERAE ADOBE

AD CAUSAS IN ACADEMIA HEBERAE ADOBE





CONSPECTVS  
TOTIVS DISSERTATIONIS  
DE  
APPELLATIONIBVS IN  
CAVSIS NON APPELLABILIBVS.

*Prooemium, pag. 3. 4.*

*Th. I. Appellatio non malitia, sed gravati remedium est, p. 5. 6.*

*Th. II. Usus appellationum est frequens. p. 6. 7.*

*Th. III. Homonymia appellationis, p. 7. 8.*

*Th. IV. Quotuplici sensu causa in jure sumatur, p. 8.*

*Th. V. Appellationis in causis non appellabilibus definitio, p. 8. 9.*

*Th. VI. Causarum non appellabilium divisio, p. 9. 10.*

*Th. VII. Quidnam ad causas ecclesiasticas referatur, p. 10.*

*Th. VIII. Non appellatur in decimis, p. 11. Causa, in qua tamen appellari potest, ibid. Quid agendum, si modum excideret collector, p. 12.*

||

Th. IX.



- Th. IX. An appellari possit à visitationis decreto, p. 12. Negatur, quia à cultu divino, de moribus corrigendis &c. non datur appellatio, pag. 12. 13. Admittitur appellatio, si 1. Episcopus procedat contra exemptos & privilegiatos, & 2. si sit in correctione nimis rigorosus, ita ut modum excedat, pag. 13.
- Th. X. An à sententia excommunicationis provocari possit, p. 13. Valet tamen appellatio quoad effectum devolutivum, p. 13. 14.
- Th. XI. Quid in causis matrimonialibus, p. 14. Rationes tam pro negativa quam affirmativa adducuntur, p. 14. 15.
- Th. XII. Quotuplex sit causa secularis, p. 16. Quid sit causa summaria, ibid. An testes à juramento injuncto appellare possint, p. 16. Negatur & affirmatur hæc questio, p. 16. 17.
- Th. XIII. Num à causa coram arbitro decisa provocari possit, p. 17. Negatur, p. 17. 18. Tamen hæc questio cum rationibus, pro affirmativa decisa, legendum, p. 19.
- Th. XIV. In causis summaris ordinariæ & summariter agi potest, p. 19. 20.
- Th. XV. An in causa cambiali provocetur, pag. 21. Primo intuitu negatur, ibid. Tamen certo respectu affirmatur, p. 22. Th.



Th. XVI. *An in causis minimis & levidensibus, p. 22.*  
*Negatur, ibid. In causis etiam minimis jure ca-*  
*nonico provocare licet, p. 23.*

Th. XVII. *De judicio possessorio, in quo de mera vel*  
*adipiscenda, vel retinenda, vel recuperanda*  
*possessione agitur, p. 24.*

Th. XVIII. *An contra inhibitiones locus detur ap-*  
*pellationi, p. 25. Rationes pro sententia negati-*  
*va & affirmativa afferuntur, ibid.*

Th. XIX. *An appellatio à sententia in summaris-*  
*simo seu momentaneo lata locum inveniat, pag. 26.*  
*Negatur, p. 27.*

Th. XX. *Appellatio in summarissimo jure civili vi-*  
*detur solummodo prohibita quoad effectum su-*  
*spensivum, p. 28.*

Th. XXI. *Indicit decem causas, v. earum in judicio*  
*summarissimo appellare possit, p. 29 usque ad p. 38.*  
*Hæ causæ affirmantur per Resp. Scabinatus Lips.*  
*p. 32. & Facult. Jurid. Lips. p. 34. 35.*

Th. XXII. *An appellatio locus datur in possessorio*  
*ordinario, p. 37.*

Th. XXIII. *Prohibetur appellatio in causis executi-*  
*onis, p. 38.*

Th. XXIV. *Permittitur tamen appellatio, 1. Si or-*  
*do in executione servandus pervertatur, p. 39. 2.*



Si nimis properanter iudex, non observatis requisitis prescriptis, pag. 39. 40. 3. Si executor capere velit pignora maioris valoris, quam sit debitum, &c. pag. 41. Et 4. Si iudex rei exceptiones, quae in continentis & sine longo sufflamine, per documenta clara, probari possunt, rejiciat, &c. p. 42.

Th. XXV. Appellationes in causis alimentorum regulariter non recipiunt, p. 42. seq. Recte tamen provocatur quoad effectum devolutivum, p. 43.

Th. XXVI. Appellationi renuncians appellare nequit, p. 43. seq. Et tamen, si procurator speciale mandatum non habet appellationi renunciare &c. non prohibetur, p. 44. 45.

Th. XXVII. An contumax condemnatus appellans audiri debeat, p. 45. Si tamen legitima ommissa fuerit citatio, &c. non denegatur provocacionis remedium, p. 46. Confirmatur praevicta exceptio per Respons. à Scabinatu Lips. p. 46. 47.

Th. XXVIII. An à sententia interlocutoria aetur appellatio, p. 47. Negatur, ibid. Conceatur appellatio tamen de jure civili, 1. quando gravamina circa provocacionem non reparari possit, p. 48. 2. Quando interlocutoria tanquam substantiam negotii principalis, ibid. 3. Jure canonico, quia illo jure à quocunque gravamine appellare licet, ibid.

Th. XXIX. An à tribus conformibus sententiis provocare possit, p. 49. Negatur, quia is, qui succubuit in duplici appellatione, non potest tertio appellare super iisdem articulis, ibid. Sed recte hoc casu appellatur jure Camerali, & jure Saxoniaco, ibid.

Th. XXX. An in causis criminalibus locus detur appellationibus, p. 49. 50. Negatur ob generalem inveteratam consuetudinem, p. 50. Verum si causae criminales per modum accusationis tractentur, recte provocatur jure civili, ibid.

Th. XXXI. Siste epilogum, p. 51. seq.

J. N. D.





I. N. D. N. I. G.

**A**nnus jam agitur secundus, ex quo Viri  
cujusdam illustrissimi svasu, loco inau-  
guralis, ut vocant, disputationis, DE  
ABBREVIANDA LITE, dis-  
serere mecum constitueram. Nec infeliciter succede-  
bat labor, non ita pridem inceptus, cum amplissima  
dicendi materia sese offerret ubique. Sive enim ad  
personas judicium, tum principaliter, tum accesso-  
rie, constituentes, sive ad ipsam processum formam  
respicerem, non pauca deprehendi proferenda. U-  
niversa tractatio tres sissebat sectiones, quarum pri-  
ma: quomodo lites abbrevianda sint quoad judi-  
cem; secunda: quoad partes seu Advocatos; ter-  
tia: quoad formam processus. In prima Sectione,

A 2

occa-



occasione l. 137. §. 2. ff. d. V. O. ubi iudex vir bonus  
 eo dicitur, quod boni & innocentis viri officio fungi  
 oporteat l. 4. §. 1. ff. famil. ercisc. pluribus egi, quid  
 summo imperanti ratione iudicis eligendi, constitu-  
 endi, & tandem constituti incumbat, voto pio adje-  
 cto, ut Leges Codicis de iniquo iudice sparsim exstan-  
 tes ad debitum usum revocarentur. Hucusque in  
 elaborando perveneram, cum laborem in immensum  
 excrevisse, meque limites dissertationis non leviter  
 excessisse viderem. Restabant sectiones posteriores  
 cum suis membris, nec minor in iis dicendi copia.  
 Verum enim vero plenam, speciminis inauguralis  
 loco, tractationem scribere, animus haud erat.  
 Hinc mentem ob hanc & plures rationes lubens mu-  
 tavi atque praesens thema **DE APPELLATIO-**  
**NIBVS IN CAVSIS NON APPELLA-**  
**BILIBVS** quotidianum, Patroni maximi consi-  
 lio, selegi. Quod sine ulteriori proloquio in nomi-  
 ne Domini nostri Jesu Christi aggredior, eumque ut  
 velit laboris mei principium esse medium ac finis, sup-  
 plex veneror.







THESIS I.



namvis ea litigantium sit malitia, ut quocun- que modo iudex inferior pronun- ciaverit, ad appellationes seu alia reme- dia impugnativa descendant, *vid. R. I. d. anno 1654. §. 120.* non ex alia ratione, quam ut adversarium defatigare, majoribus sumtibus vexare, ut tandem cedat, ipsique re injuste possessa, pendente appel- latione, frui possint: de quibus conqueritur *Or- dinatio Cameralis d. A. 1555. p. 2. tit. 28. §. 3.* Dazu, diemeil ie zu Seiten, die Partheyen mehr aus Muthwillen, und zu Aufhalt- und Hinderung der Execution, gesprochen Urthel, und damit sie etwa ihre Gegentheil zu endlichen Verderben und Verlassung der Sachen, oder zu ungebührlichen Verträgen bringen, oder desto länger in Mies- sung der Güther sitzen bleiben, dann aus Noth- durfft appell ren &c. Exinde tamen dicendum minime est, remedium appellationis ideo introdu- ctum, ut appellantis defenderetur malitia & cujus-



que iustitia deprimeretur : Sed ideo potius, ut ini-  
 quitas, error & impericia iudicis corrigatur *l. 1. ff.*  
*d. appellat.* prætermisum in prima instantia supplea-  
 tur *l. 6. §. 1. C. d. appell.* & gravamen cuiusque legi-  
 timum removeatur. *c. suggestum. 15. d. appell.*

Th. II. Quæ cum ita sint, usum appellan-  
 di frequentem & necessarium esse, *per l. 1. ff. d. ap-*  
*pell.* & à quavis causa appellari posse, modo id ex-  
 presse non prohibeatur, *l. 20. C. de appell.* nemo in-  
 ficias ibit. Equidem statuunt Dd., quos inter nu-  
 merari potest Schwendendörfferus *ad Fibigium*,  
 non omnes causas appellabiles esse, quas illis versi-  
 bus comprehendi putant, qui à Brederodio *Tract.*  
*d. appell. Tit. 19. ponuntur :*

*Appellare vetant scelus, excellentia, pacta,*

*Contemptus, minima res, interdictio facta,*

*Arbitrium, res qua perit, & sic longius acta.*

Denegatur itaque juxta hos versus appellatio (1.)  
 ob scelus, nimirum si quis, ne crimen publicum  
 puniatur, appellationem interponeret. (2.) Ob  
 Excellentiam, scil. principis, ab hoc enim non ap-  
 pellatur, quia is superiorem non habet. (3.) Ob  
 pactum inter partes, ne appelletur, initum. (4.) Ob  
 contemptum, h. e. quando litigans coram iudicio  
 non comparet, sed contumaciter emanet : Con-  
 tumax



tumax enim minime auditur. (5.) Ob minimum; h. e. rem levissimam, ut puta in causis rusticis. (6.) Ob interdictionem factam, quando à delegante, ne appelletur, inhibitu est. (7.) Ob arbitrium, quia ab arbitro appellari nequit. (8.) Ob rem quæ perit, super re enim deperitura non appellatur. (9.) Ob rem longius actam h. e. quando in tantum prolongata seu prorogata est appellatio, ut intra dies decem non sit interposita. Brederod. *d. l.* Sed his versibus causas inappellabiles non esse enumeratas omnes, autor est Sigism. Scacc. *d. appell. qu. 17. Lim. 1. in pr.* Cui & nos subscribimus. Interim dari casus, in quibus non obstante prohibitione, appellatio admittitur, negari haud potest. Hos itaque, quia quotidiani sunt, ut loquitur Paulus in *l. 25. ff. d. liber. leg.* plenius attingemus.

Th. III. Sed antequam progredimur ulterius, explicemus terminos in rubro dissertationis nostræ allatos. Turpe enim est, prius determinare, quam terminos explicare, inquit Angel. *Consil. 110. pr.* & verbis bene intellectis melior omnis procedit disputatio. Gvil. Grot. in *Enchirid. Jur. Nat. c. 1. n. 1.* Vocabulum *appellationis* ambiguitate quadam laborare, ex vario eius significatu satis apparet. Accipitur enim vel *grammaticè* pro nomine,



nare, vocare, nomina imponere, ut ex Lexicis notum est: vel *juridice*, & hoc modo iterum vel improprie, pro eo, quod alias dicitur, aliquem in judicio convenire *l. 29. ff. d. judic. vel proprie*, & idem est, ac implorare auxilium superioris adversus injurias magistratus inferioris. Eckold. *ad tit. ff. d. appell. quæ consideratio hujus loci est*. Plura qui desiderat, adeat Scacc. *d. appell. qu. 1. n. 3. seqq.*

Th. IV. Quotuplici sensu *causa* in jure sumatur, ex Calvinii Lexic. *Juridico* videre est. Nosse nunc nobis sufficiat, quod hic per causam nihil aliud, quam negotium in judicium deductum, seu lis vel controversia intelligatur. *Causa* vero, quæ ita comparata est, ut, jure sic volente, non admittat appellationem, dicitur *non appellabilis*.

Th. V. Hisce præmissis, methodi ratio svadet, appellationis in causis non appellabilibus definitionem addere. Est autem nihil aliud, quam actus irregularis, quo inferioris judicis sententia aliove factum iniquitatis arguitur ac superioris decisioni legitime committitur. *vid. Struv. Syntagm. Exerc. L. Th. 2.* Notanter dixi (1.) quod sit *actus irregularis*, quia in causis inappellabilibus regulariter non admittitur appellatio, nisi certis ex circumstantiis, ut infra patebit. Observari merentur

tur



tur (2.) verba: *legitime committitur*. Attendi enim debet *Ordo, Tempus & Modus*. Primum quod at-  
tinet, requiritur, ut fiat gradatim, haud omisso in-  
termedio, inde non per saltum *l. 12. pr. & §. 1. ff. de  
appell. l. 32. C. eod. Nov. 23. c. 3. c. 66. X. d. appell.*  
quia alias iudicium jurisdictiones confunderentur,  
contra *l. 4. C. d. Jurisd.* unde eo casu appellatio ad  
iudicem remitti debet. Illustr. *Do. L. B. de Lyncker.  
Dec. 890.* Excipiuntur tamen aliquot casus, in  
quibus appellatio per saltum recipitur (1.) si me-  
dius iudex appellanti manifeste jus deneget. (2.)  
Si intermedius sit suspectus vel inhabilis. (3.) Ipse  
causam ad superiorem remittat. *Gailius l. Observ.  
119. Mev. p. 3. dec. 384.* Quoad secundum, ne-  
cesse est, ut debito tempore, h. e. intra decendum,  
quod à momento sententiæ latæ in momentum  
currit, appellatio interponatur. *Auth. Hodie C. d.  
appell. superiori presentetur & tandem iust. fietur.  
vide Process Ordnung.* Quoad tertium, inter-  
poni debet vel viva voce, vel in scriptis, de quibus  
omnibus infra pluribus acturi sumus. Sed ex di-  
verticulo reversi ad viam, causas non appellabiles,  
& quousque appellatio admittatur, persequemur.

Th. VI. *Causa non appellabilis*, in iudicium  
quæ deducitur, est *ve ecclesiastica vel secularis*: &  
hæc



hæc vel *civilis* vel *criminalis*. Struv. *Syntagm. Ex. IX. Thes. 61.* Inde pro conditione & qualitate earum tractantur illæ vel in foro ecclesiastico, h. e. consistorio (ut auditur hodie) vel seculari, & hic vel civiliter vel criminaliter. Struv. *d. l.*

Th. VII. Ad causas ecclesiasticas referuntur illæ, quæ jure episcopali expediri solent. Hujus autem juris à Canonistis tria constituuntur capita. Vel enim concernunt *ordinem*, quo spectat potestas prædicandi, sacramenta administrandi, loca sacra erigendi, &c. &c. & hujus generis alia, vel *Legem Diocesanam*, quæ consistit (1.) in subjectione & reverentia, quam omnes de Diocesi Episcopo præstare tenentur. (2.) In administratione bonorum ecclesiæ mobilium & immobilium. (3.) Decimarum perceptione aliisque &c. &c. *vid. omnino* Carpz. *Jurispr. Conf. Tit. 1. def. 4.* vel *Jurisdictionem* quo pertinet episcopalis audientia, vi cuius princeps tanquam episcopus, vel ejus loco Consistorium, in tota sua Diocesi causas Clericorum omnes, Laicorum vero spirituales saltem audit & decidit. *l. 35. C. de Episc. & Cler. Carpz. d. l.* Rebus ecclesiasticis annumerantur & causæ matrimoniales, quoad institutionem & mysterium ecclesiæ & quatenus casus conscientie concernunt  
Carpz.



Carpzov. *Lib. 2. Jurisprud. Eccl. def. 1. Struv. d. Exerc. tb. 57.*

Th. VIII. Causam itaque decimarum ad ecclesiasticas pertinere, ex antea dictis patet. Sed quaeritur: An in decimis locum habeat appellatio? Et deciditur plerumque, quod non, nec appellatur in causa decimæ, *per c. Tua nobis. 26. in fin. de Decim. Speculat. in tit. d. appellat. §. in quibus. vers. 4. n. 5. ibi. Si ergo non appell.* Maranta in *Specul. part. 6. art. 2. in verbo: Et quandoque appell. L. 15. n. 30. Brederod. d. appellat. part. 1. tit. 19. in verba Decime.* Veluti enim nec in causa pia, nec tributorum appellatur, sic videtur quod nec in decimis, quæ piis annumerantur causis, *Scacc. d. appell. qu. 17. lim. 18. & sunt tributa animarum. d. c. 26. d. decim. c. decimæ 66. caus. XVI. qu. 1. ibique Gloss. Brederod. d. l. ubi à camera imperiali decisum fuisse, quod à sententia super decimis lata, appellari non possit, ex Mynsingero refert.* Verum enim verò & in hac causa appellatio admittitur, si forte quis exemptionem à superiori adeptam, seu legitimam compositionem, in vim exceptionis litis ingressum impediens, opponere, eamque in continenti docere velit, nec tamen audiretur. Sic enim omnino ab hoc gravamine provocare liceret. Ruginell.



*de appell. §. 2. n. 256. Scacc. d. appell. qu. 17. Limit. 18.* Nec denegatur appellatio à sententia, inter duas ecclesias de jure decimandi contententes lata, ob favorem, qui utrinque deprehenditur, *Scacc. d. h. num. 3.* Quid si collector excederet modum? & tunc appellatio locum invenit, *arg. l. 5. C. quor. appellat. recip.* quia ab omni excessu appellari potest. Licet enim quis consentiat sententiæ, tamen non intelligitur consentire excessui, modo seu formæ in exequendo. *Rebuff. in tract. d. sent. execut. art. 7. gloss. 12. n. 4. fall. 1. Tom. 1. fol. 373.* Accedit, quod in eo, quo quis excedit, desinat esse executor. *Gregor. Tholos. d. appell. Lib. 2. c. 11. n. 2. Scacc. d. appell. qu. 17. Lim. 10. n. 28. & Lim. 11. n. 6.*

Th. IX. Jura Episcopalia tenenti incumbit cultum ordinare divinum, in mores tum parochorum, tum parochianorum, inquirere, & si opus, visitationem ad corrigendos mores discernere. Hinc quaeritur: an à visitationis decreto detur appellatio? Negativam communiter tenent Canonistæ. *Lancell. d. attentat. Lim. 18. n. 6. f. 370.* & sic disponit Concil. Trident. c. 10. *Seff. 24.* ob rationem à *Scaccia d. appell. qu. 17. Lim. 26.* allegatam, quod in Visitatione agatur de cultu divino, de moribus corrigendis & favore ecclesie: ne itaque de his quid



quid pereat, vel diminuat, ab illo decreto, uti à decreto per modum provisionis, non datur appellatio. Rebuff. *d. sent. provis. num. 37. in pres.* Admittitur tamen appellatio, si (1.) Episcopus procedat contra exemptos & privilegiatos, tunc enim gesta revocantur. (2.) Si sit in correctione nimis rigorosus, ita ut modum excedat; nulla enim causa est, in qua prohiberi potest provocatio ab excessu. Seace. *qu. 17. lim. 10. n. 28.* Necessè tamen est, ut gravamen in schedula appellationis exprimat, atque sic appareat, appellatum esse in casu concesso. Franch. *in c. 3. n. 4. d. appell.*

Th. X. An à sententia excommunicationis provocari possit? queritur. Quod iterum negatur à Canonistis; quia hæc sententia secum trahit executionem. *c. 53. §. verum quia. d. appell. c. per tuas. 40. de sent. excomm. c. is cui 29. eod. n.* Decius *in c. reprehensibili 26. num. 20. d. appell.* Nimirum speciale est in sententia censuræ, tanquam pœna medicinali, ut ejus effectus per appellationem non suspendatur, ne prætextu frivolæ appellationis impediretur correctio. Abb. *in c. 53. num. 7. d. appell.* Verum licet à sententia excommunicationis provocari haud possit, quoad effectum suspensivum, valet tamen quoad devolutivum, in tantum, ut su-



perior ad quem, de toto negotio cognoscens, excommunicatum absolvere possit. Farinac. *in 99. crim. qu. 101. n. 68. c. 40. de sent. excomm.* Recte etiam à præcepto, sub poena excommunicationis facto, provocatur, quoad effectum suspensivum, ita ut pendente appellatione, facta excommunicatio nulla sit. *c. 52. d. appell.* nec denegatur appellatio eo in casu, quando sententia intolerabilem & patientem continet errorem. Farinac. *d. l. n. 69. vid. Scaccia Limit. 23.*

Th. XI. Appellationem in causis matrimonialibus haud habere locum, asserendum videtur. Has enim esse summarias nec diu differendas, opinatur. Marant. *in spec. p. 4. dist. 9. n. 172.* cui accedere existimatur *Ordin. Eccles. Tit. von Consist. Sachen c. 8.* Sonderlich aber keine Ehesachen muthwillig aufziehen lassen, sondern zu Verhütung Beschwermiss der Gewissen, und anderer daraus folgenden ungebührlichen Sachen, jederzeit den Proceß befördern, und endlich gebührenden Bescheid wiederfahren lassen. Si igitur huc in causis sine strepitu iudicii procedendum, ut ait Beust. *de Connub. p. 1. qu. 22.* omnino appellandi facultas deneganda erit, quippe quod multum temporis consumitur appellationis remedio. Accedit quod hæc



hæc causa sit ecclesiastica c. 35. qu. 6. c. 13. l. 16. §. l.  
 pen. C. d. Epif. audient. Reink. de regim. sec. §. eccles.  
 Lib. 3. class. 1. c. 10. n. 20. quæ celerem requirit expe-  
 ditionem. Ord. Eccl. d. l. Sollen unsere Consisto-  
 rialien, daß denen Sachen schleunig abgeholfen,  
 und sonderlich mit allen Exenen verhalten, daß die  
 Partheyen mit Weitläufftigkeit nicht beschweh-  
 ret werden; quin & pia, dum versatur circa con-  
 scientiam, ut supra ex Ord. Eccl. dictum est. Om-  
 ne id vero quod pium est, celeriter executioni man-  
 dandum: quod autem celeritatem requirit non  
 recipit appellationem. l. 7. ff. de appell. recip. l. non.  
 Scacc. d. appell. qu. 17. Lim. 48. Hiscæ tamen non  
 obstantibus, recte in causis matrimonialibus appel-  
 latur: quo majoris enim præjudicii & momenti  
 causa est, quæ in judicium deducitur, eo minus de-  
 negandum appellationis, quo gravato succurritur,  
 remedium. arg. l. 17. ff. de minor. Carpz. dec. 240.  
 Nec excipiuntur causæ matrimoniales ullibi in jure  
 ab appellatione, cum de jure canonico, ab omni  
 gravamine provocare liceat, quod Jus Saxones  
 hoc in passu sequuntur. Colerus dec. 269. n. 2. Fi-  
 nem porro appellationis si consideremus, non a-  
 liam ob causam illa admittitur, quam ut gravatus  
 exactius meliusve se defendat, defensio vero, cu-  
 jus



ius species dicitur provocatio, Maranta *in specul. part. 6. §. Et quandoque. n. 273.* deneganda est nemini. *l. 3. ubi Jason. n. 17. ff. d. just. Et jur. l. 1. ff. de quadrup.* His rationibus & experientia edocti, in matrimonialibus dari appellationem firmiter concludimus. Videatur Carpzovius *d. dec. 240.*

Th. XII. Causa secularis vel civilis est vel criminalis, *vid. th. 6. supra*: Civilis iterum vel summaria vel ordinaria. Qualis autem causa sit summaria, magis ex observantia, quam ex lege scripta determinandum est. Ultra quinquaginta recenset Philipp. *in dissert. de demonstr. von der Bescheinigung c. 3.* longoque agmine eas passim adducunt Dd. Centum & quinquaginta refert Jacob. Schult. *in obs. 3.* quibus quadraginta addit, jureque ac autoritatibus Dd. corroborat Zanger. *d. except. p. 1. c. 1. n. 90.* nec multo pauciores adducuntur à Carpzovio *proc. tit. 1. art. 1. n. 47.* Dicitur autem causa summaria, in qua de simplici & plano absque strepitu & solenni figura judicii proceditur. Carpz. *proc. tit. 1. art. 1. num. 16.* Queritur hic: an testes in causis summaris à juramento per decretum aut sententiam injuncto appellare possint? Quod negatur à Baldo & Angelo *in l. milites. C. de testament. milit.* nec obloquitur forensis observantia, cum testibus



stibus injuratis fides habeatur nulla, & juramentum sit de forma probationis per testes peragendæ. *l. 9. C. de testib. c. hortamur. qu. 9.* Hinc formula sententionandi: *Würden die Zeugen ihre summarische Aussage vermittelst Eides, unmassen ihnen zu thun oblieget, wiederholen, so ergethet zc.* Sed affirmativa eo in calu locum habet, si partes testibus juramentum remiserint, quod fieri omnino potest. *c. 39. X. b. t. Gail. I. Obs. 101. n. 5. Eckold. ad tit. ff. d. test. §. 4.* Nullus enim dubito, quin jurata testium depositio in favorem partium introducta sit, juri autem & favori pro se introducto quilibet renunciare valet. *l. 41. ff. d. minor. l. 46. sub fin. ff. d. p. a. t.* Subditus quoque, qui testimonium dicere debet contra dominum, nondum remisso, quo adstringitur domino, juramento, recte provocat. *Carpz. p. 1. c. 16. d. 64. Eckold. ad Tit. d. test. §. 3.* Interponi etiam appellatio potest ab uxore in causa mariti & vice versa, si veritas aliter haberi queat. *Carpz. d. l. def. 51. quin & à curatore minoris in causis criminalibus. Eckold. d. l. §. 4.*

Th. XIII. Tractatur causa summaria vel coram arbitro, vel judice ordinario. Ubi disceptatur: Num à causa coram arbitro decisa provocari possit? Quod negative deciditur in *l. 1. C. d.*

C

rec.



*rec. arb. l. 27. §. 2. ff. eod.* Rationem subministrat  
 Eckold. *ad tit. ff. de i. quod appellatio eo sine inter-*  
*poni soleat, ut iniquitas sententiæ corrigatur. l. 7. ff.*  
*d. appell.* arbitri vero sententia ob compromissum  
 corrigi nequeat. *d. l. 27. §. 2. de recept. arbitr.* sibi-  
 que imputet, qui compromisit. Eckold. *d. l.* An  
 hæc ratio adæquata sit, non immento dubitatur.  
 Stringentior, meo iudicio, cur appellari non  
 possit, hanc refert Scacc. *d. appell. qu. 17. Lim. 13. n.*  
*2. sub fin.* quod sententia arbitri non sit sententia ju-  
 risdictionalis, transfertur enim iurisdictio à iudice  
 à quo, ad iudicem ad quem, quod in arbitro dici  
 non potest, dum fundamentum, h. e. iurisdictio  
 deficit. *ibid. in med.* Et hæc ratio esse videtur, qua-  
 re etiam iure Canonico ab arbitro haud appelletur.  
*c. à iudice. caus. 2. qu. 6. nec obstat c. sane. ibid.* cui  
 negationem interendam aliqui suadent; sed tex-  
 tus minuendo & addendo corrigere privati haud  
 est. Hinc Schwendendörffer. *ad Eckold. in tit. ff.*  
*d. rec. arbitr. §. 8.* distingvit inter electum iudicem  
 sine compromisso, à quo appellari possit, *l. 23. pr.*  
*ff. d. appellat.* quod concedo, si iudex iurisdictio-  
 nem habens electus fuerit: & inter electum cum  
 compromisso, à quo appellatio non valeret. *vid.*  
*Eckold. d. l.* Equidem Carpovius *Proc. lit. 2.*  
*art. 3.*



art. 3. n. 40. appellationem, si laudum arbitrorum manifestam & evidentem iniquitatem laesionemve enormissimam contineat, concedendam, ex Gail. lib. 1. obs. 150. n. 9. seqq. statuit; sed pace tanti viri dixerim, quod eo in casu non tam appellatio, quam reductio seu querela simplex locum habeat, ob rationem supra ex Scaccia allegatam. Quapropter recte quis provocat ab arbitro juris & electis ex necessitate statuti, ut puta, quibus lites certarum personarum, ut parentum, liberorum aut alias arcta cognatione sibi invicem conjunctarum, committuntur. l. 9. ff. qui satisdat. cog. l. ult. in fin. C. d. judiciis. Quo referri non incommode possunt Arbitri Austregarum, qui ex publica imperii lege & necessitate inter Status immediatos imperii electi judicant. Besoldus in thesaur. pract. verb. Austräge. vid. Cammer-Gerichts-Ordnung zu Wormbs d. anno 1525. tit. 33. R. I. d. anno 1654. §. 105. & 168. Arbitrarius enim & electus ex necessitate statuti jurisdictionem sicut iudex habere dicitur. Brederod. d. appell. sub voc. arbiter. Scacc. qu. 17. lim. 12. n. 3. & 5.

Th. XIV. Coram iudice ordinario, si causa summaria agitur, in ea vel summarie vel ordinarie, h. e. secundum formam & modum legibus



præscriptum proceditur. Zanger. *d. except. p. 1. c. 1. n. 56.* Summarium enim in ordinarium converti posse, Carpzovius *Pr. tit. 1. art. 1. n. 56.* & Brun. *pr. civ. c. 1. n. 19.* non immerito asserunt. Quis subscribit ad Fibigii processum Schwendendö. *ff. Quin imo,* inquit, *causa per se ordinaria potest etiam fieri summaria, adeoque tractari in processu summario, si nimirum omnia facta per documenta in continenti possint demonstrari, vel ex legis dispositione. Resol. grav. tit. von Justitien-Sachen §. 8. vel partium conventionione. Et hinc processus est talis vel ex se & sua natura, tam propter conditionem personæ quam causæ, vel ex accidenti, tam ex superioris dispositione, quam litigantium compromisso & conventionione, sed explicative tantum & exemplificative.* Hucusque d. Autor. Sed hisce missis, causas summarias appellationem non recipientes perillustraturi, deprehendimus in istis causis differentiam quandam; quædam enim sunt magis summaria, quædam minus summaria. Hæ nullam processus formam, sed quæquæ ad deliberandum spatium desiderant, ita ut oralis etiam citatio sufficiat. *vid. Chur-Sächs. Pollicen-Ordnung d. ann. 1661. tit. von Injurien-Sachen.* Quo & pertinent causæ studiosorum & levidentes. Illæ vero



verò proxime processui ordinario accedunt, & in citatione ad minimum spatium trium septimanarum & plenam exigunt demonstrationem.

Th. XV. Ad causas itaque minus summarias haud immerito referri meretur causa cambialis, quia citra strepitum iudicii, productis literis cambialibus, debitor confestim cogitur satisfacere creditori, & facta registratura hunc in modum: Heute *actio* den 3. Febr. 1707. erscheinet vor hiesigen löblichen Stadt- Gerichten zu Lederhose, *Mercutius Dursten-Sohn*, produciret einen Wechsel-Brief auf 1000. Thlr. contra *Pamphili- um Sichel*, und bittet, daß er in Person auf morgenden Tag möchte citiret werden, worauf die Citation dem Frohnen anbefohlen worden *cc. cc.* ortenus citari potest. Hinc quaeritur: An in hac causa minus summaria reus appellare possit? Et respondetur, quod non, *R. L. d. anno 1554. § 118* auch bey denen Handels-Städten. *vid. Churf. Sächss. Wechsel-Ordnung.* Literarum enim cambialium solutio dilationem non recipit. Elegans responsum ad potentiss. Saxon. Electorem à Scabinis Lipf. transmissum, *vid. apud Rivinum in Enunciatis pag. m. 1441.* Accedit, quod debitor præcise, statuto in literis cambialibus die, solutio-



nem prestare, aut in iudicio manere teneatur. *ibid.*  
 Carpz. *ll. Respons. 92. n. 15.* His tamen non ob-  
 stantibus, recte in primo termino à citatione, sub  
 prætextu fori incompetentis, appellari potest, non  
 quidem ad effectum, ut loquuntur, devolutivum,  
 bene tamen suspensivum, ita ut manus iudicis tam-  
 diu ligentur, donec apostoli refutatorii ad iudicem  
 superiorem fuerint transmissi & remissoriales ite-  
 rum exhibiti. *Mevius p. 9. Dec. 39.*

Th. XVI. Causis minus summariis porro  
 adnumeramus causas minimas & levidentes; quæ  
 autem ita dicantur, videndum in *Gloss. ad auth.*  
*Nisi breves. C. d. sentent. ex peric. recitand.* Scaccia  
*d. appell. qu. 17. lim. 29. n. 4.* Nos eam determi-  
 nandam relinquimus arbitrio iudicis, cum dicit.  
*Glossa in auth. nisi breves.* qui ex litis quantitate ju-  
 dicium de causa parvitate ferre debet. *Jason. in l.*  
*31. ff. d. iurejur. n. 232.* Quæritur autem: An in  
 his causis modicis ac minimis appellari possit? Ne-  
 gatur iure civili. *Brederod. d. appell. tit. 19. in verb.*  
*causis minimis.* Scacc. *d. appell. qu. 17. lim. 29.* Ob  
 hanc forte rationem, quia publicæ utilitati haud ex-  
 pediat, ut appellatio admittatur, in qua plus expen-  
 ditur, quam sit valor totius causæ. *Ruginell. d. ap-*  
*pell. c. 3. §. 2. n. 604. in verb. modicum.* Hinc etiam  
 fieri



fieri credo, quod in praefectura Sulensi pro audien-  
 tiis oretenus factis nihil exsolvatur, sed gratis eas ex-  
 pedire praefectus teneatur. Dicitis quidem obstare  
 videtur. *l. 20. C. de appell. ibi: Et in majoribus Et mi-  
 noribus appellandi facultas est.* Ast responderetur:  
 per majora negotia ibi intelligi res criminales, per  
 minora res civiles, *l. 20. C. Theod. d. appell.* unde lex  
 opposita desumpta est, & *argum. l. 14. C. b. t. Bre-  
 derod. d. l.* Ceterum in Camera Imperiali appel-  
 latio non admittitur, nisi sit summa appellabilis, h.  
 e. juxta *R. l. in hac causa Noviss.* ultra 400. flor. Rhe-  
 nan. *vid. d. R. l. de anno 1654.* Sed hodie Jure Ca-  
 nonico ab omni gravamine, in causis etiam mini-  
 mis provocare licet. *c. 11. d. appell.* modo causa ex-  
 primatur rationabilis. *Franch. inc. pastoralis. 53. n.  
 3. d. appell.* Quia appellatio fundatur super inju-  
 stitia sententiae, & iniquitate judicii, injustitia & ini-  
 quitas vero possunt accidere in minimis &que ac  
 majoribus, *Gloss. in d. c. d. appell.* Et hoc jus se-  
 quuntur Saxones. Verum utinam apud nos etiam  
 in causis minimis circumciderentur appellationes,  
 nec tot cavillationes & imposturas causidicorum  
 videremus, tantamque judicum negligentiam  
 quandoque incitiam deprehenderemus, ut saepe  
 audiamus, majores fieri expensas, quam sit valor  
 causa;



causæ: non imponitur finis liti, nisi alter ex pau-  
peribus litigantibus reducatur ad mendicitatem,  
ut conqueritur suo tempore Scacc. *d. appell. d. l.*

Th. XVII. Judicium, in quo ventilantur  
causæ magis summarie; dicitur alias possessorium,  
ubi de mera possessione vel adipiscenda, vel reti-  
nenda, vel recuperanda agitur. Hinc orta triplex  
illa judicii possessorii divisio, nec enim quarta con-  
servandæ possessionis, ut voluit Baldus à Menochio  
*de adipisc. vel amitt. poss. pratud. sup. remed. retin.*  
*poss. n. 14. & seqq.* notatus, agnoscitur. Dividunt  
Dd. possessorium in ordinarium, in quo, judicii  
ordine servato, proceditur, & principaliter atque  
absolute de possessione partium disceptatur, ple-  
næque probationes requiruntur. Carpz. *proc. tit.*  
*1. art. 5. n. 33.* & summarium, quod etiam momen-  
taneum & summarissimum appellatur. Carpz.  
*d. l. n. 39.* in quo non jure actionis, sed per officii ju-  
dicis implorationem, possessio, aut potius princi-  
paliter facta possessionis turbatio, in judicium de-  
ducitur, sine figura aut strepitu judicii, absque li-  
bello & liti contestatione, Menoch. *remed. ult. re-  
tin. poss. n. 27. seq.* Guil. *Lib. 1. obs. 7.* seu ut Carp-  
zovius *d. l. n. 48.* ait, in quo non expectato juris or-  
dine celeriter & summarie est procedendum. *l. 1. C.*  
*si per*



*se per vim aut. alio mod. absent. turb. poss. ibi. sine ulla  
curatatione.*

Th. XVIII. In possessionis retinendæ judi-  
cio agitur dupliciter: vel mediante actione pos-  
sessoria ex interdicto uti possidetis & utrubi; vel  
mediante petitione inhibitionis pœnalis à judice fa-  
ciendæ, quæ ut plurimum fit à Curis provinciali-  
bus. Carpz. *d. l. n. 49.* Schwendendörffer. *ad Fibig.*  
*n. 505. p. m. 1218.* & tunc quidem, si à parte actoris  
possessio, à parte rei turbatio possessionis demon-  
strata fuerit. Carpzov. *in process.* Sed quaeritur:  
An contra inhibitionem locum habeat provocatio  
ad superiorem? quod negatur. Schwendend. *ad*  
*proc. Fibig. p. m. 1232.* Quia semper frivola vide-  
tur appellatio absque ullo gravamine interposita,  
cum in rei arbitrio sit, parere vel non, causamque  
non factæ partitionis & jura suæ possessionis in ter-  
mino deducere. Carpz. *proc. tit. 17. art. 4. num. 25.*  
Interim tamen recte appellatur contra inhibitionis  
formalitatem, quando scilicet casus non adest inhibi-  
tivus, v. c. in criminalibus, in his enim inhibiti-  
o minime decernenda est, tum, quia causæ crimina-  
les in curiis provincialibus non recipiuntur neque  
tractantur. *Ordin. Prov. d. anno 1605. Tit. Wer vor  
Unser Appellation-Gericht geladen, auch was S. 1.*  
D  
G. II



heit daselbst angenommen und gerechtfertiget werden mögen: tum, quia bono expedit publico, ut omnis via protrahendi processum inquisitorium delinquentibus præcludatur, *arg. l. 4. §. 2. ff. d. nox. act.* Hinc pronuntiandi formula: In Appellation Sachen etc. erkennen wir, daß die Appellation ihrer Formalien halber beständig, deswegen diese Sache zu gebührender Erörterung an uns erwachsen, die *Materialia* belangende, erscheinet aus den Acten so viel, daß die ausgebrachte Inhibition gestalten Sachen nach billig *casfret* wird, inmassen wir dieselbe hiermit *casfren* und aufheben. *V. R. W.* Provocatur & tunc, si inhibitio sine prævio monitorio sit decreta, vel clausula justificatoria destituta. Schwendendörffer, *ad Fibig.* Nec denegatur appellatio ab inhibitionis sententia, sive sit confirmata, sive cassata, sive etiam in vim simplicis citationis resoluta: toties enim appellari conceditur, quoties sententia infert damnum irreparabile, seu quod difficulter reparari potest. *Carpz. d. l.*

Th. XIX. Caterum quaestiois admodum gravis est: An appellatio à sententia in Summarissimo seu momentaneo lata locum inveniat? Negative deciditur à *Carpzovio*, *Pr. tit. 17. art. 4. n. 16. id*



16. id quod satis jure civili expeditum videtur, peccatam & manifestam Impp. Valent. Theod. & Arcadii Sanctionem in *l. un. C. si de moment. poss. fuer. appell.* quam sententiam amplectitur. Gail. *Lib. 1. obs. 7. n. 7.* Menoch. *retin. poss. remed. ult. num. 48.* Scacc. *d. app. qu. 17. Lim. 6.* Clud. *rer. quot. c. 7. n. 78.* ubi id ex Menochio extendit, ut appellatio neque quoad effectum suspensivum neque devolutivum valeat. Scacc. *d. l. m. 2. n. 3.* quod & jure Canonico quoad utrumque effectum procedere nonnulli statuunt, uti videre est apud Clud. *rerum quot. num. 70.* Nec huic decisioni contrariatur Jus Saxon. hinc dispositioni juris communis standum esse, elegantissime docet Andr. Rauchb. *p. 2. q. 6. n. 8. & seq.* cui observantia fori accedit, teste Carpz. *d. l.* Rationes hujus assertionis hæc assignantur (1.) quia causa summarissimi possessorii celeritatem quandam desiderat, ne ad arma veniant partes *l. fin. ff. d. app. rec. l. non. Ordin. Cam. p. 2. § ult. tit. 21.* quam rationem specialem in judicio summarissimo appellat Contard. *in d. l. un. si de mom. in q. rat. dec. n. 4.* alias id, quod beneficio celeritatis adinventum, subduceretur injuriæ tarditatis, *per l. 22. C. Theod. quor. appell. non rec.* (2.) Quia damnum in hoc judicio facile potest reparari in possessorio



torio ordinario sive plenario. Scacc. *d. tr. qu. 17. Lim. 6. membr. 1. n. 3.* & lata in hoc possessorio sententia, tanti præjudicii non est, ut reparari in ordinario nequeat, quicquid etiam Contard. in *d. l. un. in rat. dec. 1. n. 2.* nitatur contra. Lapsus enim in hoc videtur, quod momentaneam vel summarissimam possessionem cum omni alia, in qua damnum de facili in petitorio reparari possit, confundat. Clud. *d. l. n. 82.* (3.) Quia sententia in eo lata vera dicitur interlocutoria, ejusque effectum durare saltem eousque, quousque lis super proprietate vel possessione durat, ait Scacc. *d. l.* à sententia vero interlocutoria, quem provocare haud posse, *ex infra dictis* patebit. Hinc form. sentent. apud Carpzovium, daß die eingewendte Appellation nach Gelegenheit dieses possessorii summarissimi nicht zulässig. B. N. W.

Th. XX. Re vero penitus accuratiusque perpensa, meo, quod tamen pace aliter sententium dictum velim, iudicio, crediderim, appellationem regulariter quidem esse prohibitam jure civili in summarissimo, sed solummodo quoad effectum suspensivum, permissam vero quoad effectum devolutivum, per textum in *d. l. un. C. si de moment. possess. fuerit appell.* Ubi imperatores rescri-



rescribunt: Licet in momentaneo iudicio appellatio interposita fuerit, nihilominus sententia suam habere debet effectum, ita ut proprietatis ratio integra habeatur. Queri textum ita accipiendum reor, ut prohibitio appellationis tantum ratione suspensivi effectus intelligatur. Ita in terminis & quidem summarissimo tradit Contard. *ad d. l. un. Lim. 3. n. 43.* & post Rot. Bonon. adducit. Petr. Ben. tend. *decis. 79.* qui hoc ipsum declarat, ut prohibita censetur appellatio respectu effectus suspensivi, non devolutivi, quod idem tradit Decianus. *consil. 67 num. 8. in pr. vol. 4.* Executionem enim non esse impediendam, licet recipiatur appellatio, propter urgens periculum & ne partes prohibant ad arma. Contard. *d. Lim. n. 40.* Consentit Fachin. *controv. lib. 1. contr. 73.* Mynd. *cent. 6. Obs. 13.* Du. Berger. *in Elect. process. possess. §. 36.*

Th. XXI. Quicquid tamen huius sit; appellari potest in iudicio summarissimo, eo maxime casu, si (1.) sententia dampnum continet, quod in ordinario possessorio vel penitorio reparari nequit. Grav. *concl. 7. caus. 2. n. 8.* tunc enim recedendum à regulis juris communis. *l. 16. ff. de off. pras.* Aut (2.) si difficulter reparari possit. Grav. *ibid.* quod multis exemplis confirmat & Lancellottum addu-



*cit de attent. c. 12. Lim. 1. n. 104.* Res enim quæ ha-  
 berit non potest, nili cum magna difficultate, pari-  
 ficatur rei deperditæ vel extinctæ. *Contard. d. l. un.*  
*Lim. 1. n. 9.* etiamsi pro parte, non in totum repara-  
 ri possit. *Cluden. rer. quot. c. 7. n. 96.* (3.) Pro-  
 vocare licet parti, si iudex sequestrum constituit,  
 contra possessionem probatam. *Befold. d. appell.*  
*c. 7. n. 9. in fin.* Non enim deneganda appellatio,  
 si iudex neglecta possessionis probatione, mavult  
 ad sequestrum devenire, quam probantem in pos-  
 sessione tueri. Ubi, ait Baldus, constat de pos-  
 sessione per alium prius habita, non debet ejus fieri  
 sequestratio, sed adversarius remittendus est ad  
 iudicium ordinarium. *Conf. 445. Boer. dec. 334.*  
 Conceditur (4.) appellatio, si sententia notoria  
 & manifestam continet injustitiam, utputa, si reus  
 in iusta possessione esse apparet, iudex verò parti  
 adversæ eam relinquendam pronunciat. *Dec. Conf.*  
*67. n. 14. vol. 4.* Notoria enim regulis juris non  
 subjacent. *c. ad nostram. 3. d. jurejur.* Et Papæ de-  
 creto notorie injusto semper contradici potest.  
*In oc. & Abb. c. ex liter. de rest. in integr.* (5.) Re-  
 cipitur appellatio in summarissimo & tunc, quan-  
 do si eius partium oblatæ probationes fuerint re-  
 jectæ. *Grav. concl. 7. confid. 2. n. 12.* Licita (6.)  
 est



est in summarissimo appellatio, quando secundum modum sive formam hujus iudicii non proceditur, admittendo ea, quæ admitti non debent, & omittendo non omittenda, tunc enim recessura videtur ab extraordinario sive summarissimo hoc iudicio, & appellatio permittitur. *Natt. conf. 121. n. 3. & 4. Vol. I.* quodlibet enim iudicium custodit propriam naturam. *Bald. in l. sequis. 25. C. d. Loc. Cond. & quilibet modus agendi habet suam naturam & suum effectum. Abb. conf. 16. num. 3. in fin. (7.)* Si dubium oriatur, de admittenda vel non admittenda appellatio, deferendum esse appellati-  
 oni asseritur à plerisque. *l. 6. ff. d. appell. recip. Specul. d. appell. Jalon. Conf. 187. n. 9.* Favorabilis enim censetur appellatio & potius præsumitur pro hac, quam pro sententia. *Fran. tit. d. appell. ad rubr. n. 18.* Et in dubio magis præsumendum est, quod sententia sit lata super possessione successiva, quam momentanea, quia dubia & incerta magis sunt præsumenda, quam perpetua. *l. 56. ff. d. cond. indeb. Contard. in d. l. un. Lim. 27. n. 9. Clud. rer. quot. c. 7. n. 112.* Deferendum quoque (8.) appellatio-  
 ni est, si possessionum summarissimum cum petito-  
 rio fuerit cumularum, per *L. un. C. si de moment. poss. fuer. appell. Carpz. Pr. lit. 17. art. 4. n. 32.* Et  
 quod



quod in possessoriis mixtis detur appellatio ad utrumque effectum, devolutivum scilicet & suspensivum, refert Ruginell. *de appell. §. 2. c. 3. n. 708.* Ratio hujus assertionis esse potest: quia causa proprietatis tanquam major, trahit ad se causam possessionis, tanquam minorem. Bald. *in l. un. C. si de mom. n. 8.* vel quia causa possessionis venit accessorie ad causam proprietatis, ideo sequitur naturam petitorii, quod est principale. Contard. *in d. l. un. l. 2. num. 19.* vid. penult. L. B. de Lynck. *Dec. 492.* Nec denegatur appellatio (9.) de Jure Canonico: secundum hoc enim potest appellari etiam in momentanea possessione. Scacc. *d. appell. qu. 17. l. 6. membr. 7. n. 1.* ubi non solum auctoritates adducit quam plurimas, sed & de opinione communi hanc esse sententiam, testatur *ibidem.* Quod jus secutus est Scabinatus Lipsiens. in causa des von Rabenau *contra* den von Rhan. Sic enim ad questionem respondit: *Das* Heinrich Christian von Rabenau, wegen Possess eines Struckgen Holztes, wider den Herrn eine summarische *Imploration*, bey dem Churfürstl. Sächsis. Ober-Amte in dem Marggraffthum Ober-Lausitz zu Budislin, übergeben, worauf unlangst:  
 Daß der Herr bey der Possess des streitigen Holz-



Höchstens, solange, bis Kläger ein anders  
 ordentlich ausgeführet, zu schühen zc.  
 zu Recht erkannt worden, dawider der von Ra-  
 benau *Leuterung* und *eventual Appellation* einge-  
 wand, und es verlanget derselbe: Ob solche in  
 gegenwärtigem Falle zulässig? berichtet zu seyn.  
 Ob nun wohl angeführet werden mögte, daß wi-  
 der die *in Judicis possessoris* ergangene Urthel, in  
 denen gemeinen Käyserl. Rechten, einige *Remed-  
 dia suspensiva* nicht zuzulassen, auch daß dieses in  
 hiesigen Landen, wenn nur *super Possessione pra-  
 sentanea* gestritten wird, in acht zu nehmen sey,  
 unterschiedlicher Rechtslehrer Meynung ist; die-  
 semnach, daß es in gegenwärtigem Falle, zumahl  
 da Klägern ordentliche Ausführung in angezog-  
 ner *Sentenz* nicht unbillig vorbehalten, Statt fin-  
 den müsse, zu folgen scheint. D. a. u. d. in de-  
 nen geistlichen Rechten, welchen in denen *Proces-  
 sualibus regulariter*, und wo ein anders, durch eine  
 absonderliche *Proceß-Ordnung*, nicht eingeführet,  
 nachgegangen, auch *ab interlocutoriis* und *in pos-  
 sessoris judicis*, ohne Unterscheid zu appelliren  
 nachgelassen, von der *Appellation* aber, auf die  
*Leuterung* süglich zu *inferiren*, bißhero auch in ho-  
 hen und niedrigen Gerichten dieser Lande *Leute-  
 rungen*

E

rungen



rungen und *Appellationes in summarissimo Possessorio* angenommen und darauf erkannt, also von denen obangezogenen *Doctores* abgewichen und der niedrigen Meynung beygepflichtet worden, über dieses Kläger die *Possessionem momentaneam* selbst in der übergebenen *Leuterung* zweifelhaftig gemacht, und daß seine dießfalls geführte *Beschleunigung* nicht genugsam *attendiret*, pro *Gravamine* angeführet, welches zu förderst gebührend zu untersuchen, und obgleich dem Kläger die ordentliche Ausführung vorbehalten, dennoch ihm dadurch grosse *Weitläufigkeit* und *Beschwehrung* zugezogen wird, also er, dafern er sich in *presentanea Possessione* genugsam gegründet zu seyn erachtet, nicht unbillig mit seiner *Nothdurfft* zu hören; So ist des von *Nabean*, wieder den an *7. Julii* jüngsthin gegebenen *Abchied* eingewandte *Leuterung* vor unzulässig nicht zu achten. *Histamen non obstantibus, in supremo appellationum, quod Dresda est, iudicio, appellationem in possessorio summarissimo non esse admissibilem, pronunciatum regulariter, ut ex Rivini Enunc. p. m. 1198. constat. Cui sententiae subscribitur Facultas Juridica Lipsiensis, ut ex sequenti patet responso, quod, quia ad illustrationem antea dicto-*



dictorum facit, hic inferere lubet. Habent eure  
zur Herrschafft Drehna gehörige Unterthanen zu  
groß und klein Bahren, wegen etlicher von euch  
bey denenselben geforderten Diensten und ande-  
rer Schuldigkeiten, vor der Fürstl. Sächsis. Ober-  
Amts Regierung des Marggraffthums Nieder-  
Sausitz wider euch Klage erhoben, und ihr seyd  
durch das darauf erfolgte Urthel in gewissen Pun-  
cten bey der Possessermeldter Dienste und Schul-  
digkeiten bey denen Klägern zu suchen, so lange,  
biß sie *in ordinario Possessorio* oder *petitorio* ein an-  
ders ausgeführet, geschüzet worden; Nachdem  
nun dieselben hierwieder eine *Lenkung* einge-  
wandt, und ihr euch darauf nicht einlassen wollen,  
hingegen aber, daß ihr solches zu thun schuldig,  
zu Recht erkannt worden, habt ihr wieder dieses  
Urthel, das in dem Marggraffthum Nieder-Sau-  
sitz übliches *Remedium Supplicationis* ergriffen, und  
wolltet anjeto: Ob darinnen soviel, daß ihr euch  
auf derer Kläger *Lenkung* einzulassen nicht schul-  
dig, auszuführen, des Rechts berichtet seyn;  
Ob nun wohl sonst es an dem, *quod de Jure Sa-*  
*xonico à quovis gravamine appellare liceat. We-*  
*senb. in parat. ff. de appell. n. 8.* und insonderheit *de*  
*Jure Canonico in Judiciis possessorii appellare sit*



*permissum. c. 2. X. ut lit. non cont.* auch in diesem  
 Fall *natura & ratio Appellationis & Leuterationis*  
*eadem Jac. Schult. in addit. ad Modest. Pistor. p. 1.*  
*qu. 22. n. 11.* Dahero es das Ansehen gewinnt,  
 daß der Einlassung auf eurer Unterthanen wider  
 euch eingewandten Leuterung, ihr mit Bestande  
 Rechtens euch nicht entbrechen möget; Demnoch  
 aber und dieweil ihr allhier in *Possessorio summaris-*  
*simo* begriffen, und in *L. un. C. si de mom. poss. aus-*  
 drücklich enthalten, *quod in possessorio iudicio ap-*  
*pellatio non recipiatur*, welches nicht allein, in *Ca-*  
*mera imperiali*, teste *Myning. cent. 6. obs. 13.* son-  
 dern auch, in denen *Judiciis* dieser Lande, also ge-  
 halten wird. *Andr. Rauchb. p. 2. q. 6. num. 75.* und  
 was oben von dem *Jure pontificio* angeführet wor-  
 den, die *Dd.* nicht alleine nur von dem *Possessorio*  
*ordinario* verstanden haben wollen, sondern auch  
 zugleich dahin gehen, daß die obangezogene *gene-*  
*ralitas Juris Saxonici* hierinnen seinen Abfall lei-  
 de, wie solches *Carpz. L. 1. Resp. 13. n. 24. seq.* be-  
 hauptet; Im übrigen eurem Anziehen nach in  
 gegenwärtigem Fall von denen Umständen, wel-  
 che *Mev. p. 1. Dec. 25. n. 3. & seq.* anführet, und daß  
 alsdann, wo dergleichen sich ereignet, die *Remedia*  
*suspensiva* oder *devolutiva* auch in *summarissimo*  
 Statt



Statt finden, erweist, keines vorhanden; Hienächst, wie sich aus eurer Frage ansehen läßt, auf Seiten eurer die Sache dergestalt, daß man etwas, so zum *Petitorio* gehörig, nicht mit einmengen, noch dieses mit dem *Possessorio cumuliret*, beobachtet worden, welches Falles sonst die *Appellationes*, oder was denenselben gleich, auch in denen *summarissimis*, zulässig. Octav. Cacher. dec 25. So müchtet ihr auch in dem ergriffenen *Remedio Supplicationis* soviel, daß ihr auf eurer Unterthanen eingewandten Reuterung euch einzulassen nicht verbunden, zu Rechte wohl ausführet. *W. R. W.* *Ceterum valet* (10.) *appellatio*, si *sententia damnorum & expensarum adjudicatio fuerit inserta*. *Præjudicia videre poteris*, L. B. apud Rivin. in *Enunc. p. m. 1200. circa fin.*

Th. XXII. Sufficiant hæc de *summarissimo*. Jam queritur: An *appellationi locus datur in possessorio ordinario*? *Negativam* tueret *Scacc. de app. qu. 17. lim. 6. membr. 3. n. 1.* ob rationem, quod *damnum facile reparari possit in petitorio*, *Bart. in l. 2. d. appell. n. 3.* & *possessio parvi sit præjudicii*, etiam si tractetur de *possessione magna rei*. *Clud. rer. quot. c. 7. n. 66. ibique Dd. alleg.* *Sed jure pontificio & Saxonico admittitur provocatio*,



cario, c. 2. X. ut lit. cont. c. 15. X. d. restit. spol. & a foro quoque recessisse hac in parte jus cesareum, testatur Gail. Lib. 1. obs. 147. n. 9. Carpzov. Proc. tit. 17. art. 4. n. 29. seq.

Th. XXIII. Rebus summaris accensentur causa executiva, h. e. quae ex instrumentis gvaentigiatis paratam habent executionem; Germanis audiunt flare Brief und Siegel. Facta enim documentorum productorum recognitione, statim absque alio processu executioni mandantur. Coler. d. proc. execut. p. 2. c. 2. n. 3. seq. Hinc Serenissimus El. Saxon. in Ordin. prov. d. anno 1555. Rubr. versetzte Brief und Siegel. vers. Und erst darüber erkennen lassen wollte, daß ihnen solches keines weges gestattet, sondern wider ihr, Inhalts gegebener Brief und Siegel, schleunig soll verholffen werden. Quod repetitum est in Ordin. polit. d. anno 1612. Tit. Von Justitien-Sachen. n. 10. & in Ordin. proc. jud. Tit. 24. §. Wenn auch gleich einer. Imo confirmatum in Resol. grav. prov. d. a. 1661. von Justitien-Sachen. Habent enim huiusmodi instrumenta gvaentigiata & confessonata vim sententiae definitivae. Col. d. proc. Exec. p. 1. c. 3. n. 28. Idemque est effectus iudicati, confessi, & instrumenti recogniti. Coler. d. tr. p. 3. c. 9. n.



g. n. 17. seq. Carpz. p. 1. const. 32. d. 4. n. 7. Quapropter quaeritur: An ab executione rei iudicatae aut instrumenti recogniti appellari possit? Negatur, per l. 5. C. quor. appell. non rec. ibi: ab executione appellari non posse, satis est jure et constitutionibus cautum est. Merito sane, quia documenta recognita vim operantur confessionis, l. 25. §. ult. ff. d. prob. l. 19. C. d. fid. instrum. contra confessionem propriam vero, non datur appellatio, l. 2. C. quor. appell. Et si daretur, esset frivola; frivola autem & frustratorix appellationes minime sunt recipiendae. c. 5. X. d. appell. Imo non admittit iudicium executivum exceptiones aut contradictiones in altiori indagine consistentes. Const. Elect. 8. p. 1. Proc. ord. jud. tit. 9. in fin. Dec. Elect. noviss. 2. inde frustra ad cognitionem plenariam provocatur, per superius dicta.

Th. XXIV. Nihilominus conceditur (1.) appellatio, si ordo in executione servandus pervertatur, l. 15. §. in vend. ff. de re jud. Scacc. de appell. qu. 17. Lim. 10. n. 23. partim, quia non sperari potest alia definitiva, in qua possit reparari hoc gravamen, partim, quia committitur excessus in exequendo, ab excessu vero executionis datur appellatio, ut infra dicetur. Locus (2.) erit appellatio-



lacioni, si nimis propter judex, non observatis ab Elect. Sereniss. Sax. in *d. Resol. grav. Tit. von Justitien-Sachen*, requisitis præscriptis, ad executionem contra debitorem venire velit: nam ita sonant verba: Da aber Kläger nur seines Schuldners klare Brief und Siegel, oder andere *Documenta*, darinnen er ihm eine richtige *Summam* Geldes zu bezahlen verbunden, in Händen, und er würde solches, in unsern Aemtern oder andern Gerichten, vorlegen, wenn es Schriftfassen, aus denen Regierungen und Hof-Gerichten *Execution* Befehl auswirken, auch von denen Uhrkunden, dadurch er seine Schuld zu behaupten vermeynet, beglaubte Abschrift, nebenst einer richtigen *Liquidation* und Schreiben, darinnen er um *Recognition* Brief und Siegel und *Execution* anhält, zu denen *Actis* geben; So soll der Beamte oder Richter, vor den die Sache gehöret, solches alsobald dem Beklagten, nebst allen Beylagen, zuschicken, ihm vollständige Sächsishe Frist, à tempore *insinuationis* an zu rechnen, einräumen, und darneben auferlegen, daß er auf einen gewissen Tag erscheinen, Brief und Siegel, oder andere *Documenta*, dadurch die geklagte Schuld zu bescheinigen, *recognosciren* oder endlich



lich differiren solle &c. Certe in insinuatione præcepti executivi spatium 6. septimanarum triumque dierum ita accurate observandum, ut etiam si per appellationem aut alio modo terminus fuerit circumductus, nihilominus adhuc indulgeri debeat. Rivin. *Enunc. 1. tit. 39.* alias admittitur appellatio. Sic in causa Hansen Ludwigs von S. und Consorten, contra Marthen Elisabethen von E. und Consorten, Curia provincialis Lips. *Term. Luc. 1703.* pronunciavit: Daß in erster Instanz übel verfahren und wohl appelliret, derowegen ein neuer Hülfß-Termin anzusetzen, und Appellantes darzu eine völlige Sächß. Frist einzuräumen, zu welchem Ende die Sache an vorigen Richter billig remittiret wiew. V. R. W. Tuto etiam (3.) interponitur appellatio, si in modo excedatur. *l. 5. C. quor. appell. non rec.* puta si executor capere velit pignora majoris valoris quam sit debitum, aut si fiat executio ante tempus, aut in possessionem alieni fundi. *Carpz. Pr. tit. 18. art. 2. n. 24.* De his & pluribus agit Glossa *ad d. l. 5. C. quor. appell.* in verbo *excedat*, quia nulla causa est in mundo, in qua non potest appellari ab excessu modi, ut refert Scacc. *d. appell. qu. 17. lim. 10. n. 28.* Et quamvis sententia quis consentiat, tamen non intelligitur con-

F

con-



consentire excessui modi, vel formæ in exequendo.  
 Rebuff. *d. exec. sent. art. 7. gloss. 12. n. 4.* Scacc. *d. l.*  
 Carpov. *d. l.* ubi hoc refert præjudicium: **Dasß**  
**die Appellation gestalten Sachen nach zulässig.**  
**W. R. W.** Recte item (4.) appellatur, si iudex  
 vel rei exceptiones, quæ in continenti & sine longo  
 suffamine per documenta clara, aut alias ex actis  
 vel propria confessione adversæ partis probari pos-  
 sunt, rejiciat, aut exceptionem in id tantum, quod  
 facere quis potest, à merito reo aut aliis oppositam,  
 plane non admittat, nec ad eam in sententionando  
 respiciat. vid. Scacc. *d. loc. n. 34.* Brevibus: Quo-  
 tiescunque exceptiones contra executionem valde  
 opponi possunt, toties etiam ab executione appel-  
 lari potest, argumento *Dec. Elect. Nov. 2. & tex-  
 tum supra allegator.* Quæ autem exceptiones con-  
 tra executionem opponi possunt, late vide sis apud  
 Zanger. *d. Except. p. 3. c. 26. n. 54.*

Th. XXV. Causas inter summarias repe-  
 riuntur & causæ alimentorum præsentium & futu-  
 rorum. *Ordin. Camer. part. 3. tit. 3. §. Item.* so eine  
 Parthey begehret Leibes-Nahrung &c. Marant.  
*de Ordin. Jud. dist. 9. n. 16.* Et hæc appellationem  
 regulariter non recipiunt, per ea, quæ traduntur à  
 Scacc. *qu. 17. Lim. 7. per tot.* Ratio esse potest, quia  
 ali-



alimēta dilationem non admittunt, id autem quod dilationem non patitur, haud permittit appellare. *l. fin. ff. d. appell. rec.* Struv. *Exerc. L. lb. 4.* maxime quando agitur cum inope. Brederod. *d. appell. p. 1. tit. 19. in verb. aliment.* Recte tamen provocatur quoad effectum devolutivum, quamvis, ut loquuntur, non suspensivum. Contard. *in l. un. C. si de moment. lim. 3. n. 54.* Scacc. *d. appell. qu. 17. lim. 7. n. 14.* Procedit etiam appellatio in alimentis prateritis, quoniam ratio pietatis & favoris cessat in illis, consequenter cessat & privilegium. Scacc. *d. l. in fin.* An is, qui alimenta petit, contra sententiam sibi contrariam interponere appellationem valeat? exinde dubitari potest, quia, quod quisque juris in alium statuerit, eodem jure ipse uti debet. *Tit. ff. quod quisque juris.* nec debet actori licere quod reo non permittitur. *l. 41. ff. d. R. 7.* Sed merito appellat, quia ipsa administratio justitiæ postulat, ut quædam actori liceant, quæ reo non licent, *l. 83. §. 1. ff. d. V. O.* favorque damni vitandi major, quam lucri captandi. *d. l. 41. §. 1. ff. d. R. 7.*

Th. XXVI. *Causas summarias excipiunt ordinariæ. vid. Thes. 12. & sunt in quibus secundum formam & modum LL. præscriptum proceditur.*



dicur. Zang. *d. except. p. 1. c. 1. n. 56.* Regularitē  
 talis habetur cautā omnis, donec probetur tum-  
 maria. Carpz. *Pr. tit. 1. art. 1. n. 47.* Brunnem. *d.*  
*proc. civ. c. 1. n. 72.* plenamque requirit cognitio-  
 nem. Gloss. *in l. 3. §. 13. ff. ad exhib.* Interim in  
 causis ordinariis partes saepius inter se compromit-  
 tunt, hoc vel illo remedio suspensivo aut devoluti-  
 vo se uti nolle. Hinc incidit quaestio: an renun-  
 cians appellationi provocare possit? Negative id  
 deciditur ab Ulpiano *in l. 1. §. 3. ff. qui & à quib. ap-  
 pell. non pot. l. fin. §. ult. d. temp. appell.* Si quis, in-  
 quietis, ante sententiam professus fuerit, se à iudice  
 non provocaturum, indubitate provocandi auxili-  
 um perdidit. Nec desunt autoritates Dd. quos  
 longo agmine adducit Seacc. *d. tr. qu. 17. Lim. 2.*  
*n. 1.* Imo renunciari potest appellationi, tam ex-  
 presse quam tacite, ut variis modis declarat modo  
 laudatus autor. *d. l. n. 12. §. n. 69. seq.* Tacite ap-  
 pellationi renunciaffe censetur & is, qui vel ob ean-  
 dem causam, contra eundem adversarium, pen-  
 dente appellatione, alium implorat iudicem, vel  
 extrahit rescripta & mandata electoralia. Rivin. *ad*  
*tit. proc. El. 30. En. 66.* ubi ita iudicatum: *Daß die*  
*interponirte Appellation desert. &c. &c. & appellan-*  
*tem in expensas condemnatum, refert.* Interim appel-



appellare haud prohibetur principalis, si procurator speciale mandatum non habens appellationi renunciaverit. Bald. in l. fin. §. ult. C. d. temp. appell. Brederod. d. appell. Tit. 11. verb. procurator. Scacc. d. l. n. 85. licet etiam ipse eam interposuerit, quia hujus generis renunciatio quaedam videtur donatio, quam a procuratore fieri posse, negat Brederod. d. l. Sic quoque decisum a Senat. Appellat. Drelld. in causa der Gemeinde zu Quenstedt, contra die Stiffts-Probstei zu Quedlinburg: Würden Appellaten, daß N. N. von seinem Principalen der Probstei, zu der in bis ad is befindlichen Renunciation, der in erster Instanz eingewandten Leute- rung, eine special Vollmacht gehabt, bescheinigen, inmassen ihnen 2c. 2c. So ergeheth 2c. 2c. Recte etiam appellare videtur is, qui appellationi renunciavit, si conuenitur de nullitate commissa, modo nullitatem in scheda appellationis expresse alleget. Scacc. d. l. n. 126.

Th. XXVII. Partes, citationibus iis legitime insinuat, in iudicio comparent, vel non. Quo ultimo casu dicuntur contumaces. Inde quaeri potest: an contumax condemnatus appellans audiendi debeat? Quod negatur ut plurimum, per l. 17. §. 3. C. d. jud. l. 1. C. quor. appell. Specul. tit. de app.



*Lib. 2. n. 1. Rebuff. d. appell. art. 7. Gloss. 2. num. 7.*  
*Mar. in spec. p. 6. membr. 2. n. 19. modo quis sit con-*  
*tumax verus, h. e. legitime citatus, tamen non com-*  
*parens. vid. Dd. alleg. & Carpzov. Proc. tit. 18. art.*  
*2. n. 35. Contumax enim habetur pro rebeli, cui*  
*tanquam indigno appellationis aufertur benefici-*  
*um, cum id non malitiæ, sed gravatorum sit cly-*  
*peus. Scacc. d. jud. Si tamen legitima omiſſa fu-*  
*erit citatio, non denegatur provocationis remedi-*  
*um. Marant. d. l. n. 206. quia pro vero contuma-*  
*ci centeri nequit. Hinc appellationes in foro Sa-*  
*xonico, teste Carpzovio d. l. n. 40. ſeq. recipiuntur:*  
*nec ſe reſponſioni ad juſtificatam appellationem*  
*ſubducere poteſt appellatus, ex hac regula: quod*  
*contumax non appellet; Id quod & tunc proce-*  
*dit, ſi appellans allegat impedimenta, quæ à contu-*  
*maciã ipſum exculant. Rivin. ad tit. pr. El. 10. En.*  
*69. Carpz. lib. 3. Reſp. 112. aut etiam, quod ex pro-*  
*xiã reſi contumax non fuerit, juramento confirmare*  
*velit. Ita enim pronunc. à Scabin. Lipſ. v. n. w.*  
*ſonſten bewährter Rechts-Lehrer Meinung nach,*  
*dieſenigen ſo in vera contumacia zu befinden ſich*  
*deß beneficii Leuterationis oder Appellationis nicht*  
*zu gebrauchen; dafern aber dennoch die Beklag-*  
*ten, vermittelſt Körperlichen Eydes erhalten*  
könn-



können, daß sie aus vorsetzlichen Ungehorsam nicht, sondern bloß, weil sie dafür gehalten, daß 2c. 2c. So mögten sie *pro contumacibus* nicht geachtet, sondern mit der *Appellation* noch wohl zugelassen werden. Vid. Rivin. p. m. 1195.

Th. XXVIII. Partes postquam in judicio comparuere, & suis positionibus audita sunt, fertur causa controversa decisio. Quae est vel interlocutoria, ein Bey-Urtheil, vel definitiva, ein Haupt-Urtheil. Illa iterum dicitur vel simplex, quae fit tantum de articulo incidenti, negotiumque principale non afficit: vel mixta, quae vim definitivae habet. Gail. lib. 1. obs. 29. n. 2. Hic controversitur: an ab interlocutoria detur appellatio? Quod negatur jure civili, per l. 16. C. de judic. ubi ratio apponitur: ne lites in infinitum extendantur. l. 2. ff. de rec. app. l. 7. C. quor. appell. Imo potissimum signum ad cognoscendam interlocutoriam hoc est, quando ab ea non datur appellatio, ut ex Contard. refert Scacc. qu. 17. Lim. 47. n. 1. circa fin. Sed quamvis haec negativa habeatur jure civili pro regula, Brederod. d. appell. tit. 20. in verb. interloc. nihilominus tamen Duenazius, quatuordecim ejus recenset exceptiones, prout videre est apud Godofr. in not. ad L. 2. ff. d. appell. rec. l. non.  
Con-



Conceditur appellatio etiam de jure civili ab interlocutoria (1.) quando gravamen citra provocationem non reparari, aut sane non, nisi difficulter restitui possit. Breder. *d. l. Scacc. d. l. num. 84. § 86.* Godofred. *ad l. 7. quor. appell. n. 25.* v. c. si iudex libellum ineptum & obcurum esse pronunciat, vel copia actorum denegatur. *l. 2. C. ut lit. pend.* plura exempla vid. apud Brederod. *d. l. Scacc. d. l. n. 90.*

(2.) Datur appellatio, quando interlocutoria tangit substantiam negotii principalis, exemplum est in *l. 39. ff. d. minor.* seu vim habet definitiva, ut quando iudex se pronunciat competentem, dum non est, ut scribit Scacc. *d. l. n. 175.* Cæterum hodie ab interlocutoria (3.) Jure Canonico recte appellatur, quia illo jure à quocunque gravamine appellare licet, *c. super eo. 12. X. d. appell.* Rittershus. *d. diff. 7. C. § Can. lib. 3. tit. 21. n. 3.* Diversitatis rationem inter Jus Civ. & Can. allegant hanc: quia si reparatio gravaminis differretur ad causam appellationis à definitiva, posset evenire, ut interim gravato periret facultas probandi gravamen. Sic Jus civile præberet causam, ut gravamen esset irreparabile, at sancta æquitas Pontificis hanc irreparabilitatem tolerare non potuisset. Sed opinione Cyni *ad L. 7. C. quor. appell.* persuasus potius credo,



do, vagam hanc appellandi licentiam ex infatiabili quadam Clericorum avaritia promanasse, quicquid etiam contra nitatur Scacc. *d. l. n. 74.* Interim Jus Canonicum hac in parte quoque imitatur Saxones. Carpz. *Pr. tit. 18. art. 2. n. 7. § Lib. 3. Resp. 48. n. 10. Add. Ord. Cam. p. 2. tit. 17. § fin.*

Th. XXIX. Definitive si iudex pronunciat, quaestio est: an à tertia sententia cum duabus prioribus conformi provocetur? Quod jure civili iterum negatur, per *l. un. C. ne lic. in una ead. causa.* ibique glossa: qui enim succubuit in duplici appellatione, non potest tertio appellare super iisdem articulis: quin & jure Canonico idem servatur. *c. 65. X. d. appell. tum quod jura non praesumant, aliquid toties gravari in eadem causa à diversis iudicibus, tum ne lites immortales fiant. l. 13. C. d. jud.* Sed recte hoc casu appellatur Jure Camerali, juxta tradita Garl. *I. Observ. 32. n. 3. Mynsing. c. 1. obs. 25.* & Jure Saxonico, ubi etiam post sex conformes sententias ad supremum appellationis tribunal Dresdense provocare quis potest, docente ita Carpz. *Pr. tit. 17. art. 4. n. 9. seqq.* idque propterea ne ob multas instantias fraus fiat iudici appellationum. *d. l.*

Th. XXX. Pauca adhuc restant dicenda

G

de



de causis criminalibus: an nimirum in his locis  
 detur appellatio? quod merito, ob genera-  
 lem eamque inveteratam totius fere Germaniæ  
 consuetudinem, negatur. R. I. d. anno 1530. *MS* lekt  
 etliche Zeit her, von Peinlichen Sachen vielfältig  
 an unser Kaiserlichen Cammer-Gericht *appelli-*  
*ret*, auch dieselbe *Appellation* angenommen, und  
 darauf *Proceß* erkannt worden, solches aber den  
 alten hergebrachten Gebrauch im Heil. Reiche  
 zuwider *cc. cc.* vide etiam *lis C. G. D. P. II. tit. 28.*  
*§. 2. Cothm. vol. 1. Respons. 16. Myoling cent. 4.*  
*obs. 41. Carpov. Pr. crim. p. 3 qu. 139.* forte ea ex  
 ratione: quod in criminalibus poenæ sint certæ,  
 nec inquisiti condemnentur, nisi probationibus  
 sole meridiano clarioribus convicti, aut testibus  
 propriaque confessione superati fuerint. *Carpz.*  
*d. l.* Dictaque non solum obtinent in Camera,  
 sed in quocunque iudicio, cui altam exercere juris-  
 dictionem à principe concessum est. Perillustr. L.  
 B. de Lyncker, in elegantissimo hac de materia  
*Responsa 55. n. 57.* quicquid contradicant Oldekop-  
 & Blumlach. Verum enim vero si causæ crimi-  
 nales per modum accusationis, quod est raro, ta-  
 men fieri potest, tractentur, recte provocatur iure  
 civili, *l. 1. l. 14. l. 20. l. 29. C. de appell. §. c. l. 3. §. ult.*  
*ff. qui*



*f. quiteff. fac. poss. Gomez. l. 5. variar. resol. c. 13. n. 31. Eckold. ad ff. tit. d. appell. §. 8. tam ab interlocutoria, quam à definitiva. Carpz. pr. crim. p. 3. qu. 139. n. 35. cum hac tamen limitatione, ut ad Cameram imperialem provocatio dirigi non possit. d. R. I. d. §. So setzen und ordnen wir, daß hinfüher in Peinlichen Sachen keine Appellation angenommen, sondern damit nach alter hergebrachten Gebrauch gehalten werden soll. Just. Oldenkop. d. appell. in caus. crim. n. 6. Interponi etiam potest eo casu, si de levi agatur crimine, quod pœna corporis afflictiva non coercetur, ut Dd. tradunt communiter, teste Carpzovio Pr. tit. 17. art. 4. n. 47. itemque si super forma processus conqueratur appellans. Nebelkra. dec. 27. aut simul nullitatis querela cumuletur. Mev. p. 2. Dec. 273. Gail. I. obs. 135. n. 4. Legi omnino meretur Perillustri L. B. de Lyncker Responsum supra laudatum.*

Th. XXXI. Prolixior in themate nostro esse, nec non, absolutis causis non appellabilibus, quodnam fatale appellationis interponendæ atque justificandæ? intra quod temporis spatium apostoli petendi & impetrandi? & quisnam sit effectus interpositæ in causis non appellabilibus provocationis? dicere poterem. Sed cum hæc par-



tim in aliud tempus reservare duxerim, partim ex  
 processus judicium scriptoribus peti & hauriri pos-  
 sint, temporis & instituti rationem habens, eo me  
 remitto, & pro hucusque concessa clementia Di-  
 vine Majestati humillimas referens grates, ipsius  
 omnipotenti protectioni me totum, omnesque  
 meas actiones, benevoli autem Lectoris æquæ ac  
 placidæ censuræ theses hæc inaugurales ob-  
 servanter & amice com-  
 mitto.

SOLI DEO GLORIA.





Jena, Diss., 7707 W-2

ULB Halle 3  
004 548 876



f

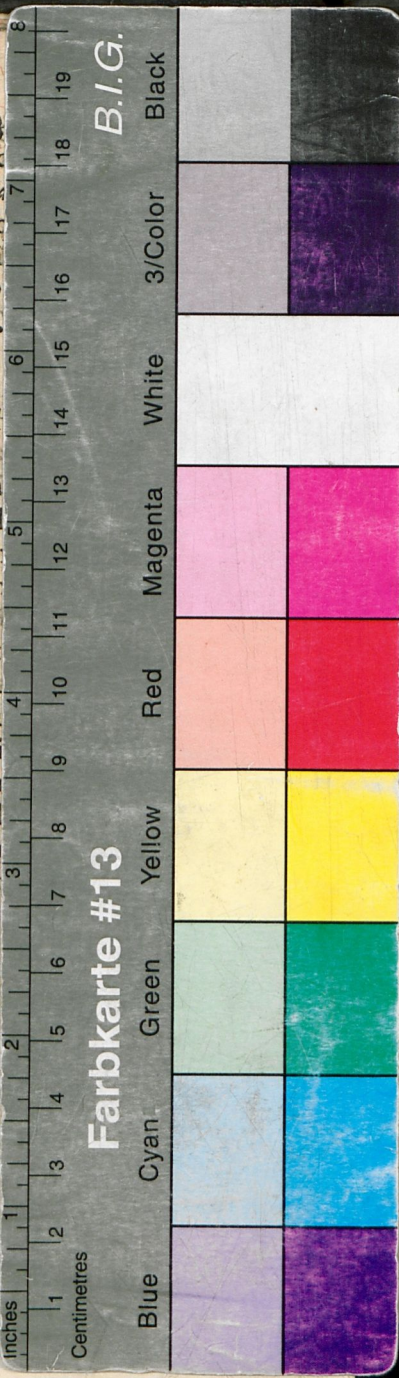
sb.

Von 8









1707246  
B.

DISPUTATIO IURIS CIVILIS ET PUBLICI,  
DE  
**APPELLATIONIBVS**  
IN CAUSIS  
**NON APPELLABILIBVS,**

NOSTRIS:  
Von Appellationen in Sachen, da sonst keine Appella-  
tion Statt findet, sowol vor Kays. Cammer,  
als auch andern geist- und weltlichen Gerichten.

QVAM  
PRAESIDE  
**DN. CHRIST. WILDVOGELIO,**  
ICTO CELEBERRIMO IN ACADEMIA IENENSI, ATQVE  
CONSIL. SAXO-ISENACENSI INTIMO,  
PRO DOCTORIS GRADU  
MORE MAIORVM CAPESSENDO,  
PVBlicAE ERVDITORVM DISQVITIONE  
D. X. FEBR. M DCC VII.

SUBIECIT  
**IO. GEORGIUS HASELHVHN,**  
ILLVSTRISS. S. R. I. COM. DE RONOV ET BIBERSTEIN CONSIL.  
POSTEA CONSIL. AVL. SAX. ISENACENSIS.  
NVNC, OB MATERIAE IN PRAXI FORI FREQVENTIAM, RECUSA.  
I E N A E,  
PROSTAT APVD K. B. HELLERVM, 1755.